

Paa enkelte Steder her ved Smallesund er den stærkt glimmer- og hornblendeholdig og flere Steder, som ved Vandfyldningsseelen, indeholder den mægtige Lag af en storokrySTALLINFT og derfor til Bearbejdelse mindre brugelig Bægtsten. Denne Bægtsten synes ikke, saaledes som paa andre Steder, at være et Decompositionsprodukt; det er ligefrem en stærk Udvilling i Gneisslagene af Hornblende, Straalsfen, Glimmer og floritlignende Mineralier. I Bægtstener findes Spalter, 1 til flere Tommer brede, der ere udfyldte af et floritlignende Mineral, der igjen omgiver større Partier paa en til flere Kubitfod af en blaagraa stribet Feldspath, saaledes som Tegning III. viser.

Lieutenant Holm opmaalte denne „Havn“, der næsten hvert Aar anløbes af Julianehaabs Skibene, og hans Kort med tilhørende Landtoninger er afgivet til Søfortarkivet og vil blive optaget paa dettes Kort over den sydlige Del af Grønland. Det karakteristiske Fjeld Ringigtok, Lindingen, der ligger ca. en Mil S. herfra, maalte jeg trigonometrisk og fandt det at være 890m (2,836').

Da jeg frygtede for, at Opholdet her paa Grund af Isen skulde trække længere ud, skrev jeg den 7de Juni til Kolonibestyreren i Frederikshaab, om han vilde sende mig en Baad, hvormed vi langs Kysten kunde komme til vort Bestemmelsessted, Julianehaab; thi hvor ufremkommeligt end Fjærvandet kan være for store Skibe, saa kan dog en Baad i Neglen lide sig frem langs Kysten. Den 9de Juni gik Isen imidlertid fra Kysten, og i det Dieblit, da Baaden fra Frederikshaab kom, gik Skibet ud af Havnen. Baaden blev tagen op for det Tilfældes Styrb, at vi muligens kunde have Brug for den; men da Fjærvandet til Julianehaab senere syntes fri for Is, blev den sendt bort ved Kagsfiumut. Den 13de Juni maatte vi imidlertid søge Havn i Nordlysets Løb mellem Karmet Øerne, da Skarfaruk, Veien til Julianehaab, var spærret af Is. Derfra kom vi i Baad til Kolonien den 15de Juni.

Paa Grund af, at næsten alle Grønlandere vare fraværende paa Fangst, saa en Del af Baadbesætningen maatte hentes temmelig langt borte, maatte vi blive her til den 21de Juni, paa hvilken Dag vi Kl. 7 om Morgenen forlode Kolonien. Tiden tilbragtes med de nødvendige Forberedelser, som Uhrstandsobservationer, Basis- og Vinkelmaalingen. Vi roede ind i Lunugdliarvikfjorden og naaede henad Østen Overbæret ved Igaliko, hvor vi overnattede. (Angaaende dette og de Steder, der i det Følgende ville blive nævnte, tillader jeg mig at henvise til det medfølgende geognostiske Overigtskort, for hvis Udførelse der senere skal blive gjort Arbejde; det er helt og holdent baseret paa vore egne Observationer og Opmaalinger). Næste Dag prøvede vi paa at trænge ind i Fjordens nordøstlige Arm, Kórook kaldet, hvorfra Giesede i sin Tid besteg Isen, og hvor der paa den lille fremspringende Øde Markfornarsfuk findes flere sjældne Mineralier; men paa Grund af den store Masse Is, der stadig skydes ud fra Bræen i Bunden, var det os ikke muligt denne Gang, ligesaa lidt som fire Gange senere, da vi ligeledes gjorde Forsøg paa det, at trænge ind i denne Fjordarm. Vi roede derfor længere ind i Fjorden til Riagtut, hvorfra vi efter Grønlandernes Sigende skulde kunne naa ind til Isen. Landet fra Kórook og her til Riagtut er temmelig høit, indtil 1,000 m. og steilt; men her aabner sig en Dal ind i Landet, og denne Dal er indtil ca. $\frac{3}{4}$ Mil fra Fjorden fyldt med en Arm af Indlandsisen. For Diebliffet er denne Arm vistnok i Tilbagefryden; men at den i tidligere Tid har været langt videre fremstredt, vise ikke alene Skuretriberne paa Klipperne her i Dalen; men Striberne paa Klipperne mellem Kagsfiarsfuk, paa den modsatte Side af Fjorden og Sfaromut i Sermiliffjorden, vise endog, at Isen her i Riagtut Dalen har strakt sig ikke alene tværs over Fjorden, men endog helt over i Sermilif. Over og Riagtut Dalen findes en gammel Moræne, bestaaende af større og mindre Sten, Grus og Sand, der paa eet Sted naaer en Høide af 118 m., og som beviser, at man fra Baaden ikke kan se Enden af Isbræen. Mellem denne Moræne og Isen ligger en ca. $\frac{1}{2}$ Mil lang og omtrent halvt saa bred Slette, der dels er krat, dels græsbevokset, og hvorigjennem en temmelig vandrig Elv fører Vandet fra Isen. I denne Dal, skjult af den ovennævnte Moræne, har utvivlsomt de gamle Nordboeres Gamlebygd ligget.

I en Afstand af 5 Mil ses fra Riagtut Fjeldtoppene Niviarfiat, Somfruene, at rage op af Isen. De ere dog ikke, saaledes som det af tidligere Kort skulde formodes, 3 enkelte Fjeldtoppe, det er tværtimod et helt Alpeland, paa vort Kort kaldet Somfrulandet, hvis højeste Toppe trigonometrisk maalte, fandtes at være fra 1,200 til 1,500 Meter over Havet. Endskjøndt jeg strax indsaa, at det med de Kræfter og de Midler, jeg raadede over, neppe vilde være muligt at gaa op ad den ca. 3 Mil lange, stærkt kløftede Isbræ til Somfrulandet, thi føre en Slæde op ad en saadan Isvei, anser jeg for umuligt, og ligeledes at bære saa meget Proviant og saa mange Lepper, selv om man renoncerede paa et Telt, som der behøvedes ikke alene til Hens og Hjemturen, men ogsaa til nogle Dages Ophold paa det nævnte Somfruland — saa lod jeg dog Telt og Proviant for nogle Dage bære de ca. $\frac{3}{4}$ Mil fra Fjorden til Isen, for fra dette Sted